

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Uw brief	16 juli 2008
Ons kenmerk	AM/BR/08/21241
Datum	18 augustus 2008

Onderwerp Kamervragen van het lid Karabulut

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Karabulut (SP) over het door werkgevers op grote schaal misbruik maken van “gratis” bijstandsgerechtigden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(A. Aboutaleb)

Ons kenmerk AM/BR/08/21241

2070825340

Vragen van het lid Karabulut (SP) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het door werkgevers op grote schaal misbruik maken van “gratis” bijstandsgerechtigden. (Ingezonden 16 juli 2008)

Vraag 1:

Wat is uw oordeel over het bericht dat werkgevers gratis gebruik maken van bijstandsgerechtigden voor reguliere banen in het kader van participatiebanen? 1)

Vraag 2:

Is het waar dat bijstandsgerechtigden die verplicht met behoud van uitkering werken soms ook tegen laag tarief worden verhuurd aan commerciële bedrijven voor reguliere functies? Zo ja, wat is uw oordeel hierover? Hoe vaak komt dit voor in welke gemeenten? Zo neen, waarom niet?

Vraag 3:

Is werken met behoud van uitkering in de vorm van het verhuren van bijstandsgerechtigden aan commerciële bedrijven voor reguliere functies niet in strijd met het gestelde in artikelen 9 en 10 van de Wet Werk en Bijstand? Zo ja, gaat u maatregelen treffen tegen de gemeenten die deze vorm van werken met behoud van uitkering hanteren? Zo neen, waarom niet?

Vraag 4:

Is deze praktijk, het ‘gratis’ inzetten van bijstandsgerechtigden voor reguliere banen en het tegen laag tarief verhuren van deze mensen aan commerciële bedrijven, het doel dat u voor ogen heeft met de participatiebanen? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo neen, welke maatregelen gaat u treffen om deze praktijk een halt toe te roepen en te voorkomen dat er op deze manier misbruik wordt gemaakt van ‘gratis bijstandswerkers’?

Vraag 5:

Deelt u de mening dat banen zoals verkoper, cateringmedewerker, kleuterleidster, receptionist, planner en publieksvoorlichter reguliere banen zijn en geen additionele banen? Zo neen, waarom niet? Kunt u dat toelichten voor iedere in deze vraag genoemde baan?

Antwoord 1, 2, 3, 4 en 5:

Participatieplaatsen betreffen tijdelijke, onbeloonde en additionele werkzaamheden die met behoud van uitkering kunnen worden verricht door bijstandsgerechtigden die vooralsnog niet bemiddelbaar zijn op de arbeidsmarkt. Participatieplaatsen bieden deze bijstandsgerechtigden de mogelijkheid een stap te zetten naar werk. Participatieplaatsen kunnen worden ingezet in een reguliere werkomgeving om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te

Ons kenmerk AM/BR/08/21241

begeleiden en in een reële setting werkervaring op te laten doen. Dit is een waardevolle opstap naar werk.

Het is aan de gemeente om invulling te geven aan de participatieplaatsen binnen de wettelijke kaders van de Wet werk en bijstand (WWB). Deze kaders zijn nader uitgewerkt in het per 18 juli 2008 inwerking getreden artikel 10a van de WWB, onder meer met betrekking tot de duur van de activiteiten en het begrip additionaliteit.

Bij de inzet van participatieplaatsen moet de gemeente in ieder geval aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Er moet sprake zijn van re-integratie. Het belang van de bijstandsgerechtigde staat voorop en die moet baat hebben bij het opdoen van werkervaring of tijd nodig hebben om te wennen aan werkgerelateerde aspecten, zoals regelmaat.
- Het moet gaan om een additionele functie. Dat wil zeggen een speciaal gecreëerde functie of een al bestaande functie die een uitkeringsgerechtigde alleen met speciale begeleiding kan verrichten.

Een functie is niet per definitie regulier of additioneel. Het gaat om de wijze waarop activiteiten worden verricht binnen een bepaalde functie. Een functie die binnen een organisatie niet regulier voorkomt, kan met ondersteuning vanuit de organisatie en de gemeente als additioneel worden gecreëerd voor inzet als participatieplaats.

Van een functie die binnen een organisatie regulier voorkomt, kan een additionele functie voor inzet als participatieplaats worden gemaakt, mits bovenformatief en alleen met speciale begeleiding te verrichten.

Het maakt in dit verband niet uit of de functie al dan niet in een in commerciële bedrijf wordt bekleed.

Dat bijstandsgerechtigden die verplicht met behoud van uitkering werken soms ook tegen laag tarief worden verhuurd voor reguliere functies past niet binnen vorengenoemde voorwaarden, ongeacht de aard van het bedrijf. Ik heb geen concrete aanwijzingen met betrekking tot de vraag of, en zo ja waar, dergelijke verhuur voorkomt.

Zoals te doen gebruikelijk bij nieuwe regelgeving - als gezegd is deze bepaling per 18 juli 2008 inwerking getreden - zal ik de gemeenten in een volgende Verzamelbrief ter zake informeren. Daarbij zal ik ook aandacht besteden aan deze Kamervragen en de daarop door mij gegeven antwoorden.

Vraag 6:

Vindt u het acceptabel dat bijstandsgerechtigden verplicht worden regulier werk te verrichten zonder dat zij hiervoor een fatsoenlijke beloning ontvangen in de vorm van minimaal het

Ons kenmerk AM/BR/08/21241

wettelijk minimumloon? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo neen, welke maatregelen gaat u treffen?

Vraag 7:

Deelt u de mening van FNV bestuurder Leo Hartveld dat deze praktijk ‘misbruik maken van bijstandsgerechtigden’ is? Zo ja, welke actie gaat u ondernemen? Zo neen, waarom niet?

Vraag 8:

In hoeverre deelt u de mening dat er sprake is van uitbuiting als werkgevers gratis gebruik maken van bijstandsgerechtigden voor reguliere banen of als bijstandsgerechtigden die verplicht met behoud van uitkering werken tegen laag tarief worden verhuurd aan commerciële bedrijven voor reguliere functies?

Antwoord 6, 7 en 8

Zoals hiervoor aangegeven gaat het bij participatieplaatsen om additionele werkzaamheden in de zin van artikel 10a WWB. Waar feitelijk sprake is van reguliere werkzaamheden, is geen sprake van participatieplaatsen en gelden dus andere regels dan die van genoemd artikel. In voorkomend geval kan de betrokkene ter zake rechtsmiddelen aanwenden.

Vraag 9:

Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat over mensen, zoals in dit geval bijstandsgerechtigden, gesproken wordt als ‘gratis mensen’ en kunt u zich voorstellen dat dit als zeer vernederend wordt ervaren? Zo ja, bent u bereid zich hierover uit te spreken en deze negatieve beeldvorming tegen te gaan? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 9:

Het begrip ‘gratis mensen’ doet op zodanige wijze te kort aan de bijstandsgerechtigden om wie het gaat en aan het doel van de participatieplaatsen, dat ik er van uitga dat, ook zonder tussenkomst mijnerzijds, noch de rijksoverheid, noch de gemeenten dit begrip hanteren.

1) ‘Veel misbruik van gratis bijstandswerker’ en ‘Dit is moderne slavernij’, Nederlands Dagblad, 12 juli 2008